

«БІРТҰТАС ТӘРБИЕ БАҒДАРЛАМАСЫ»

Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ұлттық құрылтайдың «Әділетті Қазақстан – Адал азамат» атты екінші отырысындағы тапсырмасына сәйкес 2023 жылы «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы әзірленіп, барлық білім беру ұйымдарына енгізілді.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ. Тоқаев 2024 жылы Ұлттық құрылтайдың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» атты үшінші отырысындағы тапсырмасына сәйкес Біртұтас тәрбие бағдарламасының мазмұны жаңартылды.

Еліміздің болашақтағы негізгі сұлбасын «Әділетті Қазақстан – Адал азамат – Озық ойлы ұлт» деген үштаған ұғым арқылы сипаттады.

Үштаған – бір-бірінен бастау алатын және өзара тығыз байланысты ұғымдар, ел ішінде заң мен тәртіпті қатаң сақтауды қамтамасыз етуді саясатымыздың тұғырлы қағидатына айналдыратын мықты демократиялық институттары мен дамыған құқықтық жүйесі бар әділетті мемлекетті құрудың шарты және еліміздің жаңғыруы мен әрі қарай дамуының стратегиялық бағдарын айқындайды. Бұл «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының басты идеясына айналды.

Бағдарламаның мақсаты:

қазақстандық мәдениет құндылықтары негізінде азаматтық жауапкершілік пен патриотизм, парасаттылық пен адалдық, ар-ұждан, рухани-адамгершілік қасиеттерін бойына сіңірген, үйлесімді дамыған тұлға қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

Рухани-адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу:

отанға, өз халқына, оның тарихы мен мәдениетіне деген сүйіспеншілікті қалыптастыру;

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін құрметтеуге тәрбиелеу;

адалдық, әділдік, мейірімділік, ар-ұят пен қамқорлық, қайырымдылық және басқа да адамдық қасиеттерді дамыту; табиғатқа және қоршаған ортаға ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу.

Азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді дамыту:

елінің жетістіктері үшін мақтаныш сезімін ұялату;

отбасы, қоғам және мемлекет алдындағы өз міндеттеріне саналы көзқарас қалыптастыру;

өз құқығы мен бостандығы, сондай-ақ басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауға дайын болуға баулу;

әлеуметтік маңызы бар қызметке белсенді қатысуға тәрбиелеу.

Парасаттылық пен адалдықты қалыптастыру:

басқалармен қарым-қатынаста адал әрі әділ болуға және әдептілік нормаларын ұстануға тәрбиелеу;

өз іс-әрекеттері мен сөздері үшін жауапкершілікті түсінуге тәрбиелеу;

еңбексүйгіштік пен өзін-өзі жетілдіруге деген ұмтылысын қалыптастыру;

біреудің еңбегі мен мүлкін құрметтеуге тәрбиелеу.

Білім алушының жеке басының үйлесімді дамуы үшін жағдай жасау:

әрбір білім алушыны тәрбиелеу мен оқытуда даралау мен саралау тәсілдемелерін қамтамасыз ету;

білім беру ортасында жағымды психологиялық-педагогикалық ахуал қалыптастыру.

Бағдарлама мазмұны:

Білім алушылардың бойында құндылықтарды дамыту білім беру ұйымдарының оқу-тәрбие процесі жағдайында жүйелі ұйымдастырылады. Бұл міндетті іске асыру білім беру мазмұны, сынып сағаттары мен сыныптан тыс іс-шаралары арқылы жүзеге асырылады.

Ай сайын өткізілетін тұрақты іс-шаралар білім алушылардың біртұтас тұлғасын қалыптастыруға бағытталуы тиіс:

Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;
Қазан айы – тәуелсіздік және отаншылдық айы;
Қараша айы – әділдік және жауапкершілік айы;
Желтоқсан – бірлік және ынтымақ айы;
Қаңтар – заң және тәртіп айы;
Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық айы;
Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы;
Сәуір – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;
Мамыр – бірлік және ынтымақ айы.

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері:

Бағдарламаны дәйекті және кешенді іске асыру нәтижесінде білім берудің барлық деңгейіндегі ұйым түлектерінің бойында құндылықтар мен негізгі құзыреттері қалыптастыру және дамыту күтіледі:

Құндылық: тәуелсіздік және отаншылдық

Құзыреттілік: ұлттық мүддені дамыту

Жалпы орта мектеп түлегі:

халықпен/ мемлекетпен бірлікті және өз мемлекетінің дамуы үшін жеке жауапкершілікті түсіну;
ұлттық және мәдени бірегейлікті түсіну;
мемлекеттің тарихи және мәдени мұрасын, дәстүрлерін, мерекелерін құндылық ретінде бағалау;
мемлекеттік тілді жетік меңгеруге және оны белсенді қолдануға ұмтылу;
отандық және әлемдік мәдениетті танудың құралы ретінде оқуға деген тұрақты қызығушылық;
Отанын қорғауға дайын болу, халық пен мемлекеттің егемендігі мен қадір-қасиетін дәлелді түрде қорғай білу.

Құндылық: бірлік және ынтымақ

Құзыреттілік: тиімді коммуникация

Жалпы орта мектеп түлегі:

әлеуметтік, іскерлік және ресми контексте жалпы және ұлттық этикет нормаларын қолдану;
ортақ мақсатқа жету үшін басқалармен бірлесіп әрекет ету және өзіне жүктелген міндеттерді жауапкершілікпен орындау;
басқа адамның сезімін және эмоционалды жай-күйін түсіну;
қоғамның игілігіне, қоршаған ортаны қорғауға және адамдардың өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталған іс-әрекеттер мен шешімдерде қоғам алдындағы міндеттерді жүзеге асыру және орындау;
мектептегі және мектептен тыс іс-шаралар мен волонтерлік қызметте басқаларға көмектесуге және қоғамдық пайдалы істерге қатысуға дайын болу.

Құндылық: әділдік және жауапкершілік

Құзыреттілік: қоғамға қызмет

Жалпы орта мектеп түлегі:

нәсіліне, жынысына, жасына, дініне және басқа да ерекшеліктеріне байланысты кемсітусіз барлық адамдар үшін тең құқықтар мен мүмкіндіктерді қамтамасыз ету қағидаттарын басшылыққа ала білу;
әр адамның еңбегін мен қадір-қасиетін әділ бағалау, оның жеке басына құрмет көрсету және қарым-қатынаста сыпайылық таныту қағидаттарын басшылыққа ала білу;

каржылық, материалдық және уақыт ресурстарын ұтымды және ұқыпты қолдану;
белгіленген стандарттардың, нормалар мен ережелердің сақталуын қамтамасыз ету және оған сәйкес әрекет ету;
тапсырманы жоспарланған мерзімге сәйкес уақытылы және сапалы орындау.

Құндылық: заң және тәртіп

Құзыреттілік: азаматтық борыш және парасаттылық

Жалпы орта мектеп түлегі:

өз ойларын, эмоцияларын және мінез-құлқын бақылау, қоғамдық игілік мүддесі үшін күнделікті жағдайларда белгіленген ережелер мен рәсімдерді, үйлесімді әлеуметтік қатынастарды сақтау;
моральдық принциптер мен нормаларды және оқу-танымдық іс-әрекеттегі адал мінез-құлықты ұстану;
тұрақты даму принциптерін өмір салтына айналдыру, баламалы энергия көздерін пайдалану, табиғи ресурстарды үнемді тұтыну;

Құндылық: еңбекқорлық және кәсіби біліктілік

Құзыреттілік: инновациялық ойлау

Жалпы орта мектеп түлегі:

тапсырмаларды тиімді орындау үшін қажетті академиялық және техникалық, заманауи технологиялар мен әдістер туралы білімінің болуы;
өзін-өзі ұйымдастыру, міндеттерге басымдық беру, жұмыс уақытын жоспарлау;
нәтижелерге қол жеткізу және жақсарту үшін күш салуға дайын болу;
еңбек әдебі мен сапа стандарттарын түсіну;
дамуға және оқуға үнемі ұмтылу.

Құндылық: жасампаздық және жаңашылдық

Құзыреттілік: шығармашылық

Жалпы орта мектеп түлегі:

зерттеу жүргізу және ғылыми тәсілді қолдану қабілеті;
ақпаратты талдау және бағалау;
жаңа идеяларды ұсыну;
заманауи цифрлық құралдар мен технологияларды меңгеру;
мақсаттарға жету үшін бастаманы ұсыну, жаңа мүмкіндіктер іздеу және идеяларды іске асыру барысында ресурстарды тиімді пайдалану.

Әр айдың іс-шаралары :

күнделікті

- «Менің Қазақстаным» – оқу аптасының басында бірінші сабақта білім алушылар Қазақстан Республикасының Әнұранын орындайды
- «Апта дәйексөздері» – бүкіл білім беру ұйымның оқу және оқудан тыс іс-әрекетінің лейтмотиві ретінде қызмет ететін мақал-мәтелдер, халық даналығы, көрнекті тұлғалардың ұлағатты сөздері. Аптаның дәйексөздері ақпараттық стендтерде, Led-экрандарда, сынып тақталарында және т.б. орналастырылады.
- «Қауіпсіздік сабағы» – жол қозғалысы ережелерін, өмір қауіпсіздігі негіздерін зерделеу, білім алушылардың жеке қауіпсіздігін, қауіпсіз мінез-құлқын және т.б. сақтауы туралы сынып сағаты шеңберінде 10 минут ақпарат беру немесе әңгіме өткізу

• «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» – үзіліс кезінде білім алушылардың бос уақытын ойын түрінде ұйымдастыру – асық, тоғызқумалақ, бес тас және т.б.

• «Өнегелі 15 минут» – ата-аналардың баласымен мінезқұлық және адамгершілік туралы күнделікті 15 минут жеке әңгімелесуі

• «Үнемді тұтыну» – суды, тамақты, энергияны тұтыну бойынша күнделікті табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру: жадынамалар, нұсқаулықтар мен парақшалар әзірлеу

• «Күй күмбірі» – қоныраудың орнына күйді пайдалану, сондай-ақ үлкен үзіліс кезінде күй тыңдау апта сайын.

ҚЫРКҮЙЕК – ЕҢБЕКҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ

1 қыркүйек – «Білім күні»

5 қыркүйек – Қазақстан халқы тілдері күні

Қыркүйектің екінші жексенбісі – Отбасы күні

Қыркүйектің үшінші жексенбісі – Аналар күні

Қыркүйектің соңғы жексенбісі – Еңбек күні

1	Білім күні. «Менің отаным - Қазақстан» Қауіпсіздік сабағы: «Жедел жәрдем номерлері және сенім телефондары» (10 минут)	Салтанатты іс-шара /сыныпсағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	02.09
2	Зорлық зомбылық туралы «"Зорлық - зомбылықсыз балалық шак"»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	06.09
3	ЖЖЕ-1 "Жол қауіпсіздігі" Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Желідегі жас шектеулі және олар не үшін қажет"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	13.09
4	Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік құндылығы «Еңбек бәрін де жеңбек» Қауіпсіздік сабағы : «Цифрлық диета» челленджі: гаджеттерден қысқа уақытқа бас тарту сізге қалай әсер етеді?(10 минут)	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	20.09
5	1."Еңбек түбі- береке". 2.ЖЖЕ-2 «Жол жүру ережелері» 3. Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Өзңіз туралы жеке ақпаратты таратудың қауіпі"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	27.10

ҚАЗАН АЙЫ – ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ

1 қазан – Халықаралық қарттар күні

5 қазан – Мұғалімдер күні

24 қазан – Кітапханашылар күні

25 Қазан – Республика күні

6	1."Тәуелсіздік ел - мерейі" 2."Діни экстремизмнің алдын алу" 3.Қауіпсіздік сабағы (10 минут)"Кибербуллингiнiң құрбаны болған жағдайда жасалатын алғашқы көмек"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	04.10
7	1.«Тәуелсіздік теңдесі жоқ байлығым» 2.ЖЖЕ-3 «Көлік құралдарының қозғалысы» 3.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Зиянсыз әзілдер мен ұсыныстарды қалай ажыратуға болады?"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	11.10
8	«Республикам – мақтанышым!» “Қазақ елі менің - Отаным” Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Қауіпті және болжанбайтын жағдайлардан, зиянсыз әзілдер мен ұсыныстарды қалай ажыратуға болады?"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	18.10 ~~25.10~~
9	1."Адал азамат - адал еңбек -адал табыс" 2.ЖЖЕ-4 "Түрлі жарақаттар алған жағдайда алғашқы медициналық көмек" 3.Қауіпсіздік сабағы (10 минут)"Ата - анамен және сенімді ересектермен қауіпсіздік мәселелерін қалай ашық	Республика күніне арналған жалпы мектепшілік іс-шара және сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	08.11

	талқылауға болады"			
ҚАРАША – ӘДІЛДІК ЖӘНЕ ЖАУАПКЕРШІЛІК АЙЫ				
15 қараша – Ұлттық валюта – теңге күні				
16 қараша – Халықаралық толеранттылық күні				
10	"Теңге - тәуелсіздік келбеті" Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Күмәнді келісімдерге қатыспай, салауатты және қауіпсіз өмірге апаратын жол"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	15.11
11	"Біздің қоғамдағы әділеттілік". Қауіпсіздік сабағы(10 минут)"Қауіпті селфи"	Сыныпсағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	22.11
12	"Ар-ұят және жауапкершілік". Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Цифрлық диета"	Сыныпсағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	29.11
13	«Табиғатқа қамқорлық жасаймыз» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Неліктен қиын жағдайларда ата - аналарға сену маңызды?"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	06.12
ЖЕЛТОҚСАН – БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
5 желтоқсан – Дүниежүзілік Еріктілер күні				
16 желтоқсан – Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні				
14	1.«Ынтымақ, бірлік, келісім – ең басты байлық ел үшін» 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Желідегі қауіпті хобби"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	13.12
15	«Ынтымақ – достық кепілі» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) Интернет қауіпсіздігі	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	20.12
16	1.«Бірлік-менің тандауым» 2.ЖЖЕ-5	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	27.12

	«Жол таңбаларының белгіленуі» 3.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) Интернет қауіпсізгі			
ҚАҢТАР – ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП АЙЫ				
1 қаңтар – Жаңа жыл				
17	1."Біз сыбайлас жемқорлыққа қарсымыз" 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Күмәнді жағдайларда еліктеуді қалай жеңуге және дұрыс таңдау жасауға болады"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	10.01
18	1.«Заң және мен» 2. ЖЖЕ-6 «Жол көлік оқиғаларына әкеп соқтыратын жол жағдайларын зерттеу» 3.Қауіпсіздік сабағы (10 минут)"Қауіпті хобби және серуендеу орындары"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	17.01
19	1.«Тәртіп –тәрбие бастауы» 2.Қауіпсіздік сабағы "Судағы қауіпті жағдайларды қалай анықтауға және жазатайым оқиғаларда қалай алдын алуға болады"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	24.01
АҚПАН – ЖАСАМПАЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖАҢАШЫЛДЫҚ				
14 ақпан – Халықаралық кітап сыйлау күні				
Ақпанның бірінші сейсенбісі – Дүниежүзілік қауіпсіз интернет күні				
20	1.“Жаңашылдық заман талабы” 2.Қауіпсіздік сабағы 10мин "Кибербуллинг және кибергруминг"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	31.01
21	1.«Буллингтен қорған!» 2.ЖЖЕ-7 «Жол қозғалысының қауіпсіздігі» 3.Қауіпсіздік сабағы (10	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	07.02

	минут)"Төтенше қызмет нөмерлері"			
22	1."Бірлік пен жасампаздық" 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Менің қандай құқығым бар?"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	14.02
23	1."Құқықтық тәртіп және әлеуметтік жауапкершілік" 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Қауіпті және болжанбайтын жағдайлардан, зиянсыз әзілдер мен ұсыныстарды қалай ажыратуға болады?"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	21.02
НАУРЫЗ – ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ АЙЫ				
1 наурыз – Алғыс айту күні				
8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні				
21, 22, 23 наурыз – Наурыз мерекесі				
30 наурыз – Дүниежүзілік Жер күні				
24	1."Алғыс - ізгі ниет" 2.ЖЖЕ-8 "Жол қозғалысына қатысушылардың құқықтары мен міндеттері" 3.Қауіпсіздік сабағы(10минут) "Ата - анамен және сенімді ересектермен қауіпсіздік мәселелерін қалай ашық талқылауға болады"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	28.02
25	1."Отаншылдық ұлы - қасиет" 2.Қауіпсіздік сабағы 10минут)	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	07.03
26	1."Наурыз- жыл басы" 2."Құқық тәртіп және әлеуметтік жауапкершілік" 3.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Күмәнді келісімдерге қатыспай	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	14.03

	салауатт және қауіпсіз өмір апаратын жол"			
СӘУІР – ЕҢБЕКҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК АЙЫ				
<p>2 сәуір – Халықаралық балалар кітабы күні 7 сәуір – Дүниежүзілік денсаулық күні 12 сәуір – Ғылым күні 15 сәуір – Халықаралық мәдениет күні 18 сәуір – Халықаралық ескерткіштер мен тарихи орындарды қорғау күні 23 сәуір – Ұлттықкітапкүні</p>				
27	1."Біз таңдаған кітаптар" 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Менің қандай құқығым бар?"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	04.04
28	1."Тіршілік негізі - еңбек" 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут)"Қауіпті және болжанбайтын жағдайлардан, зиянсыз әзілдер мен ұсыныстарды қалай ажыратуға болады?"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	11.04
29	1."Білім мен біліктілік биікке бастайды" 2..Қауіпсіздік сабағы (10 минут)"Төтенше қызмет нөмерлері және сенім телефондары"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	18.04
30	1. "Еңбекқорлық" 2.ЖЖЕ-9 "Жол-көлік оқиғасы уақытындағы оқушылардың мінез-құлқы"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	25.04
МАМЫР – БІРЛІК ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚ АЙЫ				
<p>1 мамыр – Қазақстан халықтарының бірлігі күні 7 мамыр – Отан қорғаушылар күні 9 мамыр – Ұлы Отан соғысының Жеңіс күні</p>				

15 мамыр – Халықаралық отбасы күні
 18 мамыр – Халықаралық мұражайлар күні
 31 мамыр – Саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні

31	1. "Біз әртүрліміз , біз теңбіз" 2.ЖЖЕ-10 "Жаяу жүргіншілерге арналған жол жүру ережелері" 3. "Бірлік түбі - тірлік"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	02.05 09.05
32	1."Мен зорлық - зомбылыққа қарсымын" 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут)"Ата - анамен және сенімді ересектермен қауіпсіздік мәселелерін қалай ашық талқылауға болады"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	16.05
33	1."Білімім-Отаныма" 2.Қауіпсіздік сабағы (10 минут) "Судағы қауіпсіздік ережелері"	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі Бисенғали Арай	23.05